ДОГОВІР ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ (NDA) ЯК ГАРАНТІЯ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

ЗАЙЦЕВА-КАЛАУР Інна В'ячеславівна - кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Західноукраїнський національний університет

ORCID ID: 0000-0001-5924-5844

УДК: 618.177 06:34(045)

DOI 10.32782/EP.2023.4.27

Стаття присвячена дослідженню предмету договору про нерозголошення інформації (NDA) та його змістовному навантаженню. Окрема увага приділена питанню відповідальності за порушення умов договору. Встановлено, що застосування штрафних санкцій є ефективним способом захисту у порівнянні з відшкодуванням збитків.

Визначено, що детально обумовлений порядок передання документів та усієї інформації в разі припинення трудових відносин з працівником є важливою складовою договору про нерозголошення інформації і запорука захисту комерційної таємниці. Тому у договорі доцільно прописати порядок передання, терміни передання такої інформації і спосіб підтвердження цього.

Дослідивши основні умови договору NDA, виокремлено ряд положень, які варто враховувати суб'єкту господарювання для покращення ефективності його застосування.

Ключові слова: договір, договір про нерозголошення інформації (NDA), інноваційний продукт, комерційна таємниця, сторони договору, спосіб захисту, судовий захист.

Постановка проблеми

Дослідження проблем охорони та захисту комерційної таємниці завжди було актуальним. Адже за відсутності адекватного нормативно-правового регулювання даного інституту для суб'єкта господарювання завжди існують ризики неправомірного використання та розголошення комерційно-цінної інформації з боку працівників, інвесторів, партнерів, тощо. Це може відбутися як умисно, так і з необережності.

Одним з найважливіших елементів доказування в справі про комерційну таємницю є встановлення факту вжиття адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності з метою захисту цих відомостей від розголошення.

Серед переліку заходів, які суб'єкт права на комерційну таємницю може вживати для захисту останньої від розголошення, належать такі:

– створення режимно-секретного підрозділу з функціями підтримки і контролю за дотриманням встановленого режиму секретності, діяльність якого визначається відповідними інструкціями, положеннями чи наказами;

– заходи для обмеження доступу до інформації із технічних засобів захисту комерційної таємниці, що базуються на використанні різних електронних пристроїв і спеціальних програм, що входять до складу системи обробки інформації та виконують функції захисту;

– наявність спеціальних процедур допуску до інформації, а також контрольоване доведення цих відомостей до обмеженого кола зацікавлених осіб на підставі обґрунтованої практичної необхідності;

– присвоєння важливим документам грифу секретності;

– підписання договорів про нерозголошення інформації (конфіденційність), які укладають у письмовій формі та покладають

на осіб, яким надається доступ до відомостей, обов'язок щодо їх збереження;

– підвищення лояльності працівників, що включають правильно організовану роботу з працівниками підприємства (кадрову політику) і застосування матеріальних та моральних стимулів.

Укладення договору про нерозголошення інформації (Non-disclosure agreement, або NDA) з усіма сторонами, яким надаються відомості, є одним з найчастіше вживаних заходів щодо збереження конфіденційності інформації, що має комерційну цінність в міжнародній практиці.

NDA це правовий інструмент для забезпечення захисту інформації, пов'язаної з інноваційними продуктами, дослідженнями та розробками, бізнес-планами, а також іншими комерційними таємницями, які є важливими для суб'єкта господарювання. Якщо компанія створює інновації, то цей договір є однією з гарантій того, що їхня технологія не буде розголошена третій стороні.

Основна мета укладення NDA полягає у наступному:

1. Надання режиму правового захисту тій інформації, яку суб'єкт господарювання вважаєте конфіденційною та котра має комерційну цінність;

2. Можливість підприємствам залишатися конкурентоздатними, забезпечуючи конфіденційність їхніх інноваційних зусиль та дозволяючи їм використовувати цю конкурентну перевагу на ринку;

3. Такий договір виступає одним з елементів захисту від недобросовісної конкуренції;

4. Попередження несанкціонованого витоку, розкриття і розповсюдження комерційно-цінної інформації;

5. Врегулювання питань у сфері використання комерційно-цінної інформації під час господарських, цивільно-правових та трудових відносин, що випливають з договорів;

6. Виконує функції організаційного характеру, оскільки сприяє формуванню відповідального ставлення до виконання покладених завдань на працівників підприємства.

Необхідність укладання договору про конфіденційність може виникати на різних етапах діяльності суб'єкта господарювання. Зокрема, під час інноваційних досліджень та розробок, в процесі впровадження таких розробок, для захисту інформації про нові продукти або технології до їхнього офіційного виходу на ринок, для захисту результатів інтелектуальної діяльності, тощо. З огляду на це, такий договір є важливим для підписання з співробітниками, клієнтами, партнерами, інвесторами. У міжнародній практиці окрім договорів про нерозголошення (NDA) часто відомі і інші, зокрема: договір про неконкуренцію (NCA) та договір про непереманювання (NSA).

Аналіз наукових публікацій

Наукові дослідження присвячені питанням охорони та захисту комерційної таємниці висвітлені у працях таких науковців як-от: Г. Андрощук, В. Безух, Ю. Капіца, А. Нашинець-Наумова, Ю. Носік, О. Підопригора, Н. Саніахметова, О. Сліпачук , А. Сляднєва, С. Чікін, В. Черненко та ін. У своїх працях, автори аналізують сучасний стан нормативно-правового регулювання даного інституту, провадять порівняльну характеристику комерційної таємниці в законодавстві іноземних країн та в міжнародному праві, розглядають заходи правового та організаційного характеру щодо її збереження тощо. Незважаючи на значний науковий доробок у зазначеній сфері, питання охорони та захисту комерційної таємниці залишаються актуальними і сьогодні. Відсутність спеціального закону про комерційну таємницю покладає на суб'єкта господарювання завдання самостійно встановлювати та застосовувати режим «комерційна таємниця» до інформації, яка є комерційно-цінною. Це надає останньому, як широкі можливості для захисту свого права, так і вимагає великих зусиль та відповідальності при прийнятті ним рішень.

Метою цієї статті є аналіз особливостей формування та укладення договору про нерозголошення інформації (Non-disclosure agreement, або NDA) з усіма сторонами, яким надаються відомості, що є одним з найчастіше вживаних заходів щодо збереження конфіденційності інформації, що має комерційну цінність.

Виклад основного матеріалу

Основні положення, на яких базуються договори про нерозголошення, закріплені в Цивільному кодексі України (статті 505-508, 862), Господарському кодексі (стаття 36), Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (розділ 4). Однак, дані законодавчі акти визначають лише поняття комерційної таємниці та конфіденційної інформації, умови їх використання та неправомірного розголошення.

У 2021 році прийнято Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки України», в рамках якого законодавець закріпив можливість укладати договір про нерозголошення для резидентів Дія Сіті з їх працівниками, підрядниками, партнерами тощо. Ст. 26 ч. 3 Закону, встановлено істотні умови такого договору, а саме: строк, протягом якого фахівець або інша особа зобов'язується не розголошувати інформацію з обмеженим доступом резидента Дія Сіті або стосовно резидента Дія Сіті; визначення інформації, на яку поширюється зобов'язання про нерозголошення [1]. Прийняття даного Закону є важливим в аспекті можливої реалізації захисту прав на інформацію з обмеженим доступом в судовому порядку.

Укладаючи договір про нерозголошення, перш за все необхідно встановити предмет договору, тобто відомості, які належать до конфіденційної інформації, що має комерційну цінність. Предмет договору є одним із основних його елементів, тому потрібно чітко визначити, яка саме інформація є комерційною таємницею.

Законом України «Про інформацію» та Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 1993 року № 611 визначено перелік відомостей, які не можуть становити комерційну таємницю суб'єкта господарювання, а отже, і бути предметом NDA. До таких відомостей віднесена, зокрема, інформація про стан довкілля, якість харчових продуктів, факти порушення прав і свобод людини, а також установчі документи та дозвільні документи компанії, документи про сплату податків і обов'язкових платежів тощо.

Сторонами договору є особа, яка володіє та надає доступ або передає конфіденційну інформацію (зазвичай іменується «розкривачем») та особа, яка приймає інформацію (зазвичай іменується «одержувачем»). Відповідно наступним деталізованим розділом є права та обов'язки сторін договору. Як правило для таких договорів характерна ситуація, коли обов'язки мають односторонній характер. Лише одна сторона бере на себе обов'язок утримуватись від розголошення і розкриття інформації. Більше того, на таку особу слід покласти обов'язок вчиняти дії для збереження такої інформації, порядок повернення носіїв інформації після припинення договору.

Зважаючи на взяті зобов'язання стороною договору щодо збереження конфіденційності переданої інформації, варто передбачити положення про можливе розкриття інформації, тобто випадки, коли допустимо відступити від взятих на себе зобов'язань в цілому не порушуючи умов договору. Для прикладу, розкриття (надання) інформації, яка захищена NDA, на запит правоохоронних чи інших компетентних органів.

Важливим положенням у договорі про нерозголошення комерційно-цінної інформації є вимога про повернення усіх матеріальних носіїв, на яких міститься конфіденційна інформація суб'єкта господарювання або знищення такої інформації, якщо остання знаходиться на особистих електронних ресурсах, носіях іншої сторони.

Так, для прикладу, відсутність порядку передання комерційно-цінної інформації у договорі NDA працівником під час звільнення стало підставою додаткових втрат для підприємства у справі № 753/22236/19. Особа, що звільнялась, повідомила, що всю наявну в нього інформацію на паперових носіях він залишив, а відмова в задоволенні його заяви про звільнення за власним бажанням з вимогою надати додаткову інформацію не передбачена чинним КЗпП України [2]. Таким чином, передбачений і детально обумовлений порядок передання документів та усієї інформації в разі припинення трудових відносин з працівником є важливою складовою договору про нерозголошення інформації і запорука захисту комерційної таємниці. Більше того, варто прописати порядок передання, терміни передання такої інформації і спосіб підтвердження цього.

В договорі обов'язково має бути передбачена належним чином обумовлена відповідальність за використання комерційної таємниці, що може включати: відшкодування збитків, штрафи та інші санкції за невиконання умов договору. Проте, з аналізу судової практики, такий спосіб захисту, як відшкодування збитків є вкрай складним та практично не застосованим, через те, що вимоги доказування покладають на постраждалу сторону обов'язок довести, що ці доходи (вигода) не є абстрактними, а дійсно були б ним отримані в разі належного виконання правопорушником своїх обов'язків [2]. У цьому випадку, для позивача більш можливим є встановлення штрафу у випадку порушення умов договору.

Штраф повинен бути співмірним зі збитками. Між порушенням та штрафом повинен бути логічний зв'язок. Суму штрафу потрібно обґрунтувати [3]. А тому, чіткий перелік дій, які призводять до застосування штрафних санкцій є обов'язковою складовою договору, що забезпечить захист суб'єкта господарювання від розголошення відомостей комерційного характеру.

Крім того, наслідком порушення NDA може стати застосування до працівника заходів дисциплінарного впливу: догани, звільнення. При цьому, КЗпП України не містить такої підстави для звільнення як порушення договору про нерозголошення конфіденційної інформації. В таких випадках роботодавець може застосовувати як підставу для звільнення п. 3 ст. 40 КЗпП України: систематичне невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо до працівника раніше застосовувалися заходи дисциплінарного чи громадського стягнення [4].

Відсутність адекватного рівня відповідальності у разі несанкціонованого розкриття інформації не зможе забезпечити очікувану ефективність договору про нерозголошення. Більше того, як уже зазначалось вище, у тексті документа варто закріпити і перелік дій, які вважаються порушенням: недотримання правил суб'єкта господарювання про зберігання та передачу конфіденційних даних, передача інформації конкурентам, розміщення даних у відкритих джерелах, переманювання співробітників або створення конкуруючих продуктів, тощо. Прикладом може бути ситуація, коли «одержувач» розголосив інформацію про інноваційний продукт у пресі, порушивши тим самим NDA.

У NDA зазвичай визначається термін дії договору, після закінчення якого сторони вже не зобов'язані дотримуватись його умов. Також важливо визначити терміни обов'язковості NDA, що вказує, як довго сторони зобов'язані зберігати конфіденційність після закінчення терміну його дії. Для прикладу, у договорі визначено, що термін дії складає 5 років з моменту його підписання, однак, «одержувач» зобов'язаний зберігати конфіденційність ще протягом 2 років після закінчення терміну дії договору. Термін може бути чітко обумовлений, а у випадку не встановленого строку охорони та захисту комерційної таємниці – протягом усього часу зберігання такої інформації в режимі «комерційна таємниця».

NDA також визначає місце укладення договору та юрисдикцію, в якій вони регулюються. Це важливо для вирішення можливих судових спорів у разі конфлікту. Сьогодні не рідкість, коли українські суб'єкти господарювання активно співпрацюють з іноземними компаніями, для яких підписання договору про нерозголошення комерційної таємниці є обов'язковою умовою співпраці. В таких випадках в договорах про нерозголошення зазначається, в якій юрисдикції відбуватиметься судочинство, якщо одна зі сторін матиме намір звернутись до суду. Вибір судової інституції для розгляду спору залежить від локального розміщення суб'єкта господарювання та фінансової спроможності..

Аналізуючи практичну можливість реалізації права на захист комерційної таємниці у разі порушення договору NDA, юристи радять передбачити можливість розгляду спору у Міжнародному комерційному арбітражному суді при Торгово-промисловій палаті України (ICAC). Процедура у ICAC займе від трьох до дванадцяти місяців, а розгляд справи у суді може затягнутися не на один рік [3].

В NDA варто визначити конкретні засоби і технології, які використовуються для

забезпечення конфіденційності інформації, включаючи фізичні обмеження доступу до паперових документів, використання шифрування для електронних файлів та застосування системи контролю доступу до лабораторії з інноваційними дослідженнями тощо.

Розуміння цих юридичних аспектів NDA важливе для правильного укладення і виконання договору, що надає можливість забезпечити ефективний захист конфіденційної інформації, що є комерційною таємницею суб'єкта господарювання, пов'язаної з інноваційними продуктами та діяльністю компаній.

Однак судова практика показує, що не завжди компанії можуть довести порушення умов NDA співробітниками чи іншими особами, що отримали доступ до комерційноцінної інформації підписавши договір про нерозголошення.

Юридична сила договору про нерозголошення інформації, що становить комерційну таємницю та перспективи судового захисту будуть вкрай сумнівними, якщо цьому не передуватимуть дії по затвердженню Положення про комерційну таємницю і Переліку інформації що є комерційною таємницею, затвердженого наказом. Наказ має бути виданий керівником підприємства, що є носієм суб'єктивних прав на комерційну таємницю і доведений до працівників підприємства. Показовою у цьому випадку є справа № 372/4550/19 за якою працівником за позовом роботодавця було розголошено комерційну таємницю, однак, під час вирішення спору, роботодавець не надав будь-яких доказів щодо ознайомлення працівника (під особистий підпис) з документами, які регулюють режим комерційної таємниці в компанії. Так, судом встановлено, що повірений - фізична особа, яка перебувала у трудових відносинах з ТОВ «Скайсмарт», на час підписання угоди не була ознайомлена з Положенням про забезпечення конфіденційної таємниці ТОВ «Скайсмарт», оскільки відсутні відповідні докази, а сама угода не містить дати її укладення, стороною відповідача не надано склад та об'єм відомостей, що містять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію ТОВ «Скайсмарт». Так перелік відомостей, що є комерційною таємницею та конфіденційною інформацією підприємства, а також доповнення та зміни до нього доводяться до відома всіх працівників і повинен бути доведений до відповідача під особистий підпис [5].

Зважаючи на вище викладене, для адекватного судового захисту у випадку порушення суб'єктивних прав на комерційну таємницю перш за все потрібно здійснити хоча б мінімальні дії організаційно-правового характеру, які складатимуть наступне:

– затверджене Положення про комерційну таємницю;

– чітко складений і визначений перелік інформації, що вважається конфіденційною (комерційною) таємницею підприємства;

– розробка Наказу про затвердження переліку інформації та відомостей, які є конфіденційними (становлять комерційну таємницю) та введення його в дію;

– ознайомлення під розпис кожного працівника з «Наказом про затвердження переліку інформації, яка є конфіденційною (становить комерційну таємницю)» та додатками до нього;

– укладення з працівниками Договору про нерозголошення (NDA).

Договір про нерозголошення інформації може бути частиною контракту або окремим договором. Все ж на практиці, як правило, суб'єкти господарювання в основному договорі передбачають окремий пункт, який буде захищати конфіденційність інформації, що має комерційну цінність, а деталі врегульовують окремим NDA.

Окрім того, сторонам потрібно розуміти, що розірвання контракту та припинення відносини між сторонами не є автоматично підставою для розірвання договору про нерозголошення конфіденційної інформації. Адже в судовій практиці існують випадки, коли роботодавець розірвавши основний договір з працівником вважає розірваним договір про нерозголошення інформації укладений з цим же працівником під час і для виконання його обов'язків за договором.

Так, для прикладу, предметом спору у справі №907/258/18 є розірвання договору про нерозголошення конфіденційної інформації, укладеного між сторонами у спорі 30.08.2017. Позовні вимоги підтримані судом першої інстанції мотивовані тим, що договір

про нерозголошення конфіденційної інформації був укладений у зв'язку та для забезпечення виконання укладеного між сторонами 10.08.2017 контракту, тобто по своїй суті є похідним від останнього. Така позиція суду є помилковою та не обґрунтованою, адже договір про нерозголошення конфіденційної інформації від 30.08.2017 було укладено між сторонами з метою збереження прав відповідача-замовника та гарантії того, що до того часу, доки проекти та інформація є актуальною, вона не буде розголошена, а також будуть збережені інші права замовника. Оспорюваний договір не містить вказівки на те, що укладається на виконання договору (контракту). Більше того, сторони врегулювали зазначене питання шляхом встановлення п. 4.7 договору, відповідно до положень якого зобов'язання сторін, визначені цим договором, залишаються чинними в межах строку дії цього договору, незалежно від припинення дії будь-яких інших договорів (контрактів), укладених між сторонами [6].

Для того щоб отримати позитивне рішення суду у справі про порушення прав на комерційну таємницю, володілець повинен продемонструвати, що відомості були отримані третіми особами незаконно, всупереч зобов'язанням відповідача про дотримання їх конфіденційності, що підтверджено укладанням угоди про нерозголошення. Більше того, тягар доведення обґрунтованості вимог пред'явленого позову за загальним правилом покладається на позивача [7, с.138].

Так, у справі № 752/5775/16-ц позивач ТОВ «Смайл-Експо» не отримав компенсацію за розголошення комерційної таємниці працівником, якому така інформація була довірена під час виконання трудових обов'язків та котрий підписав угоду про нерозповсюдження відомостей, які становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію. Суд апеляційної інстанції погодився із висновком суду першої інстанції про те, що сам по собі факт входження в корпоративну систему ТОВ «Смайл-Експо»-«Redmine» з свого домашнього комп'ютера за допомогою власного паролю, що не було заборонено позивачем, без надання суду відомостей про незаконне використання відповідачем конкретної комерційної таємниці, не може свідчити про будь-які порушення прав позивача. Суд установив, що ТОВ «Смайл-Експо», як на підставу своїх вимог не надало суду жодного належного та допустимого доказу про неправомірне використання працівником у власних цілях комерційної таємниці належної позивачу [8].

Дана справа є ще одним наглядним прикладом того, як важливо у договорі про нерозголошення визначити усі можливі шляхи та способи отримання доступу до інформації, порядок її передачі, умови використання, тощо.

З огляду на аналізовану судову практику щодо можливості захисту прав на комерційну таємницю суб'єктом господарювання, останньому варто достатньо уваги приділити організації процесу захисту комерційної таємниці саме на початкових етапах її визнання та впровадження, аніж потім забезпечувати докази правопорушення, яких не існує на відміну від самого правопорушення.

Висновки

Дослідивши основні умови договору NDA, слід виокремити ряд положень, які варто враховувати суб'єкту господарювання для покращення ефективності його застосування. Зокрема:

- суб'єкту господарювання до розроблення проекту договору про нерозголошення інформації варто проаналізувати всі можливі шляхи витоку інформації назовні та дослідити інформаційні потоки всередині підприємства з метою побудови системи обмежень і заборон щодо використання комерційної таємниці;
- сформувати внутрішні локальні акти, що слугуватимуть нормативно-правовим базисом охорони та захисту комерційної таємниці на підприємстві;
- детально описувати перелік конфіденційної інформації, яка може передаватись за договором;
- визначити термін дії договору, після закінчення якого сторони вже не зобов'язані дотримуватись його умов та терміни обов'язковості NDA, що вказує, як довго сторони зобов'язані зберігати конфіденційність після закінчення його дії;
- належним чином фіксувати момент передачі комерційно-цінної інформації розкривачем одержувачу;

- детально обумовити порядок передання документів та усієї інформації суб'єкту господарювання в разі припинення трудових відносин з працівником прописуючи порядок передання, терміни передання такої інформації і спосіб підтвердження цього;
- детально передбачити конкретні умови настання відповідальності за порушення умов конфіденційності;
- встановити чіткий розмір відповідальності у вигляді фіксованої суми штрафу за кожне порушення умов договору, а також передбачити положення про відшкодування збитків, упущеної вигоди, тощо;
- надавати суду всі необхідні докази на підтвердження аргументів суб'єктом господарювання про порушення одержувачем умов про нерозголошення.

Література

1. Про стимулювання розвитку цифрової економіки України: Закон України від 15.07.2021 р. в редакції від 01.01.2023 р. № 2811-IX від 01.12.2022 ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text

2. Алфьоров Г. Нюанси захисту комерційної інформації на підприємстві та відповідальність в разі її розголошення. *Юридична практика*. https://pravo.ua/niuansy-zakhystu-komertsiinoi-informatsii-na-pidpryiemstvi-ta-vidpovidalnist-pry-ii-rozholoshenni

3. Сталіров В. Договір про нерозголошення конфіденційної інформації для IT-компаній (NDA). https://stalirov.lawyer/uk/posts/dogovir-pro-nerozgoloshennya-konfidencijnoyi-informaciyi-dlya-it-kompaniyi-nda-stalirovandco

4. Угоди про не конкуренцію та конфіденційність чи працюють вони в Україні. https://golaw.ua/ua/insights/publication/ugodi-pro-nekonkurencziyu-ta-konfidenczijnist-chi-praczyuyut-voni-v-ukrayini/

5. Постанова Київського апеляційного суду від 12.11.2020 № 372/4550/19 https://verdictum.ligazakon.net/document/92883670?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01

6. Постанова Західного апеляційного господарського суду від 28.02. 2019 р. Справа №907/258/18 https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/80396820

7. Алієва-Барановська В., Ольга Сіренко О. Порівняльна характеристика комерційної таємниці в законодавстві іноземних країн та в міжнародному праві. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 135-149.

8. Постанова Верховного Суду від 28.02.2019 р. Справа № 752/5775/16-ц https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/80304725

Zaitseva-Kalaur Inna Vyacheslavovna
Candidate of Law, Associate Professor
Department of Civil Law and Procedure
(Western Ukrainian National University)

NON-DISCLOSURE AGREEMENT (NDA) AS A GUARANTEE OF PROTECTION AND ENFORCEMENT OF TRADE SECRET RIGHTS

The article is devoted to the study of the subject matter of a non-disclosure agreement (NDA) and its content. Special attention is paid to the issue of liability for breach of contract. It is established that the application of penalties is an effective way of protection compared to damages.

It is determined that a detailed procedure for the transfer of documents and all information in the event of termination of employment is an important component of a non-disclosure agreement and a guarantee of protection of trade secrets. Therefore, it is advisable to specify the procedure for transferring such information, the timeframe for transferring such information and the method of confirming it in the agreement.

Having examined the main terms of an NDA agreement, the author identifies a number of provisions which should be taken into account by a business entity to improve the efficiency of its application.

Keywords: agreement, non-disclosure agreement (NDA), innovative product, trade secret, parties to the agreement, method of protection, judicial protection.